

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. декана факультету міжнародних
економічних відносин та туристичного
бізнесу

доц. Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

29.08.2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Україна в системі зовнішньоторгівельних зв'язків
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

спеціальність 242 «Туризм»

освітня програма «Міжнародний туристичний бізнес»

вид дисципліни за вибором

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023/ 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“29” серпня 2023 року, протокол № 1

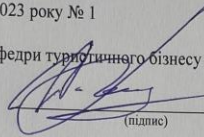
РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Ірина ШАМАРА

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від “28” серпня 2023 року № 1

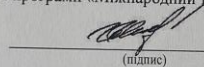
Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Анатолій ПАРФІНЕНКО

(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародний туристичний бізнес»
Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародний туристичний бізнес»

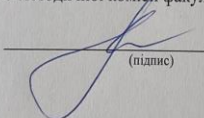
Ірина ШАМАРА

(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Україна в системі зовнішньоторгівельних зв'язків» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародний туристичний бізнес»

підготовки бакалавра
спеціальності 242 - «Туризм»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

формування у здобувачів системи знань, вмінь і навичок щодо застосування концептуальних засад торговельної діяльності; об'єктивних законів і принципів її розвитку; структури, головних методів аналізу та оцінки зовнішньої торгівлі; методів її регулювання при дослідженні стану та перспектив розвитку зовнішньої торгівлі України, її зовнішньоторгівельної політики.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни є

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК 3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК 4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК 9. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми

ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою

як усно, так і письмово

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії

ЗК 13. Здатність планувати та управляти часом

ЗК 14. Здатність працювати в команді та автономно

- формування наступних спеціальних компетентностей:

ФК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ФК 4. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління

ФК 10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати

ФК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн,

розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці
 ФК 15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства
 ФК 16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу
 ФК 17. Знання про природу, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародного туристичного бізнесу туристичний інформаційний матеріал
 ФК 19. Розуміння міжнародних інтеграційних процесів та місце в них України

1.3. Кількість кредитів - 4.

1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни
За вибором
Денна форма навчання
Рік підготовки
4-й
Семестр
7-й
Лекції
26 год.
Практичні, семінарські заняття
26 год.
Лабораторні заняття
-
Самостійна робота
68 год.
у тому числі індивідуальні завдання
-

1.6. Заплановані результати навчання:

ПРН4 Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
 ПРН5 Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
 ПРН8 Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.
 ПРН11 Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.
 ПРН14 Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.
 ПРН15 Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.
 ПРН16 Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
 ПРН17 Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
 ПРН18 Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
 ПРН19 Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
 ПРН20 Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН21 Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПРН22 Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

ПРН 23 Знання ролі та функцій міжнародних організацій у формуванні і реалізації концепції інформаційного суспільства як чинника міжнародного розвитку

ПРН 24 Оцінювати події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародної співробітництва, стан взаємодії та конфлікту

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні та організаційні основи міжнародної торгівлі

Тема 1. Структура, зміст і завдання дисципліни «Україна в системі зовнішньоторгівельних зв'язків»

Предмет дисципліни. Мета та головні завдання дисципліни. Структура дисципліни. Зміст основних розділів дисципліни. Торгівля та її функції. Ринок, основні поняття, функції та структура. Суб'єкти ринку. Кон'юнктура ринку. Попит та пропозиція. Товар та його ціна. Міжнародний поділ праці. Зовнішня торгівля та міжнародна торгівля: поняття, структура, основні показники.

Тема 2. Теорії міжнародної торгівлі

Меркантилізм. Теорія абсолютних переваг. Теорія порівняльних переваг. Теорія співвідношення факторів виробництва. Парадокс Леонтєва та його пояснення. Теорія життєвого циклу товару. Теорія конкурентних переваг.

Тема 3. Регулювання міжнародної торгівлі

Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Свобода торгівлі і протекціонізм. Митні тарифи. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Кількісні обмеження. Приховані методи торгової політики. Фінансові методи торгової політики: субсидії, експортні кредити, демпінг. Некономічні методи регулювання міжнародної торгівлі: торгові договори, правові режими. Роль міжнародних економічних організацій у регулюванні міжнародної торгівлі. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Іноземне інвестування. Органи державного управління. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Тема 4. Сучасні організаційні форми торгівлі на міжнародному ринку

Розвиток сучасної міжнародної торгівлі та основні тенденції. Географічна структура міжнародної торгівлі. Товарна структура міжнародної торгівлі. Особливості функціонування світових товарних ринків. Організаційні форми торгівлі на міжнародному ринку. Торгівля сировиною і продовольством. Товарні біржі. Аукціонна торгівля. Міжнародні товарні угоди. Торгівля промисловими товарами. Торгівля продукцією в розібраному вигляді. Торгівля комплектним обладнанням. Міжнародні торги. Міжнародна зустрічна торгівля та її види. Операції з давальницькою сировиною. Торгівельні виставки та ярмарки. Загальні правила врегулювання торговельних суперечок. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж.

Тема 5. Система показників оцінки ефективності зовнішньої торгівлі

Показники економічної ефективності експорту та імпорту, порядок їх розрахунку. Система показників оцінки ефективності зовнішньої торгівлі. Оцінка ефективності зовнішньоторгівельних операцій в Україні. Оцінка ефективності імпортних операцій. Оцінка ефективності експортних операцій.

Розділ 2. Сучасний стан та тенденції розвитку зовнішньої торгівлі України

Тема 6. Зовнішньоторгівельні зв'язки України

Механізм регулювання зовнішньої торгівлі України. Регулювання експортно-імпортних операцій в Україні. Товарна структура експорту й імпорту товарів України. Геопросторова структура експорту й імпорту товарів України. Зовнішня торгівля регіонів України. Структура експорту й імпорту послуг України. Регіональна структура зовнішньої торгівлі України послугами. Розвиток зовнішньої торгівлі інноваційною продукцією. Зовнішня торгівля інформаційно-комунікаційними послугами. Розвиток електронної комерції.

Тема 7. Торговельно-економічне співробітництво України з країнами ЄС

Динаміка світової торгівлі та місце ЄС. Аналіз торгово-економічних відносин між Україною та ЄС. Оцінка обсягів зовнішньої торгівлі України з країнами ЄС. Проблеми співпраці України з ЄС. Перспективи розвитку торгово-економічних відносин України з ЄС. Напрямки вдосконалення розвитку торгово-економічних відносин України з ЄС.

Тема 8. Торговельно-економічне співробітництво України та США

Місце та роль США в світовій торгівлі. Аналіз торгово-економічних відносин між Україною та США. Оцінка обсягів зовнішньої торгівлі України з США. Проблеми співпраці України з США. Перспективи розвитку торгово-економічних відносин України з США. Напрямки вдосконалення розвитку торгово-економічних відносин України з США.

Тема 9. Торговельно-економічне співробітництво України з країнами Азії

Місце та роль країн Азії в світовій торгівлі. Аналіз торгово-економічних відносин між Україною та країнами Азії. Оцінка обсягів зовнішньої торгівлі України з країнами Азії. Проблеми співпраці України з країнами Азії. Перспективи розвитку торгово-економічних відносин України з країнами Азії. Напрямки вдосконалення розвитку торгово-економічних відносин України з країнами Азії.

Тема 10. Торговельно-економічне співробітництво України з країнами Африки

Місце та роль країн Африки в світовій торгівлі. Аналіз торгово-економічних відносин між Україною та країнами Африки. Оцінка обсягів зовнішньої торгівлі України з країнами Африки. Проблеми співпраці України з країнами Африки. Перспективи розвитку торгово-економічних відносин України з країнами Африки. Напрямки вдосконалення розвитку торгово-економічних відносин України з країнами Африки.

Тема 11. Україна на світовому ринку туристичних послуг

Види та форми туризму. Функції туризму. Регулювання міжнародної торгівлі туристичними послугами. Сучасні тенденції та проблеми розвитку туристичних послуг. Географічний розподіл міжнародного туризму. Туристична індустрія як вид економічної діяльності і складова економіки України. Місце України в розвитку міжнародного туризму. Можливості туристичної галузі України. Стан і перспективи розвитку туризму та туристичного бізнесу в Україні. Проблеми та перспективи ринку туристичних послуг в Україні. Підвищення ефективності використання туристичного потенціалу України.

Тема 12. Зовнішньоекономічна безпека України

Сутність економічної безпеки країни. Принципи та показники економічної безпеки. Зміст та класифікація загроз економічній безпеці. Безпекове середовище та актуальні загрози національним інтересам України. Аналіз сучасного стану економічної безпеки в Україні в умовах війни. Пріоритетні напрямки політики національної безпеки України.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	сп	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Теоретичні та організаційні основи міжнародної торгівлі						
Тема 1. Структура, зміст і завдання дисципліни «Україна в системі зовнішньоторгівельних зв'язків»	8	2	2			4
Тема 2. Теорії міжнародної торгівлі	8	2	2			4
Тема 3. Регулювання міжнародної торгівлі	8	2	2			4
Тема 4. Сучасні організаційні форми торгівлі на міжнародному ринку	8	2	2			4
Тема 5. Система показників оцінки ефективності зовнішньої торгівлі	8	2	2			4
Підготовка до поточного тестового контролю 1	10					10
Разом за розділом 1	50	10	10			30
Розділ 2. Сучасний стан та тенденції розвитку зовнішньої торгівлі України						
Тема 6. Зовнішньоторгівельні зв'язки України	12	4	4			4
Тема 7. Торговельно-економічне співробітництво України з країнами ЄС	8	2	2			4
Тема 8. Торговельно-економічне співробітництво України та США	8	2	2			4
Тема 9. Торговельно-економічне співробітництво України з країнами Азії	8	2	2			4
Тема 10. Торговельно-економічне співробітництво України з країнами Африки	8	2	2			4
Тема 11. Україна на світовому ринку туристичних послуг	8	2	2			4
Тема 12. Зовнішньоекономічна безпека України	8	2	2			4
Підготовка до поточного тестового контролю 2	10					10
Разом за розділом 2	70	16	16			38
Усього годин	120	26	26			68

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Структура, зміст і завдання дисципліни «Україна в системі зовнішньоторгівельних зв'язків»	2
2	Теорії міжнародної торгівлі	2
3	Регулювання міжнародної торгівлі	2
4	Сучасні організаційні форми торгівлі на міжнародному ринку	2
5	Система показників оцінки ефективності зовнішньої торгівлі	2
6	Зовнішньоторгівельні зв'язки України	4
7	Торговельно-економічне співробітництво України з країнами ЄС	2
8	Торговельно-економічне співробітництво України та США	2
9	Торговельно-економічне співробітництво України з країнами Азії	2
10	Торговельно-економічне співробітництво України з країнами Африки	2
11	Україна на світовому ринку туристичних послуг	2
12	Зовнішньоекономічна безпека України	2
	Разом	26

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Структура, зміст і завдання дисципліни «Україна в системі зовнішньоторгівельних зв'язків»: <ul style="list-style-type: none"> - розкрити поняття торгівлі та її функції; - розглянути поняття про ринок, основні поняття, функції та його структуру; - визначити суб'єктів ринку, кон'юнктуру ринку; - розглянути попит та пропозицію; - визначити поняття про товар та формування його ціна; - дослідити міжнародний поділ праці; - розглянути зовнішню торгівля та міжнародну торгівлю; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	4
2	Теорії міжнародної торгівлі: <ul style="list-style-type: none"> - самостійно опрацювати теорії: меркантилізму; теорію абсолютних переваг; теорію порівняльних переваг; теорію співвідношення факторів виробництва, парадокс Леонтьєва та його пояснення; теорію життєвого циклу товару; теорію конкурентних переваг. - підготувати інформаційні повідомлення та виступи за змістом теорій; 	4
3	Регулювання міжнародної торгівлі	4

	<ul style="list-style-type: none"> - дослідити тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі; - визначити переваги та недоліки вільної торгівлі та протекціонізму. - розглянути митні тарифи та нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Кількісні обмеження. Приховані методи торгової політики. Фінансові методи торгової політики: субсидії, експортні кредити, демпінг; - дослідити неекономічні методи регулювання міжнародної торгівлі: торгові договори, правові режими. - виявити роль міжнародних економічних організацій у регулюванні міжнародної торгівлі; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	
4	<p>Сучасні організаційні форми торгівлі на міжнародному ринку</p> <p>Підготуватись до усного опитування за вказаними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Товарні біржі. Аукціонна торгівля. - Міжнародні товарні угоди. - Торгівля промисловими товарами. Торгівля продукцією в розібраному вигляді. - Торгівля комплектним обладнанням. - Міжнародні торги. - Міжнародна зустрічна торгівля та її види. - Операції з давальницькою сировиною. - Торгівельні виставки та ярмарки. - Загальні правила врегулювання торговельних суперечок. -Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж. 	4
5	<p>Система показників оцінки ефективності зовнішньої торгівлі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідити методи оцінки ефективності зовнішньоторгівельних операцій в Україні. - зробити оцінку ефективності імпорتنих операцій. - зробити оцінку ефективності експортних операцій. - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	4
6	<p>Зовнішньоторгівельні зв'язки України:</p> <p>Підготуватись до усного опитування за вказаними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Механізм регулювання зовнішньої торгівлі України. - Регулювання експортно-імпорتنих операцій в Україні. - Товарна структура експорту й імпорту товарів України. - Геопросторова структура експорту й імпорту товарів України. - Зовнішня торгівля регіонів України. - Структура експорту й імпорту послуг України. - Регіональна структура зовнішньої торгівлі України послугами. - Розвиток зовнішньої торгівлі інноваційною продукцією. <p>Зовнішня торгівля інформаційно-комунікаційними послугами.</p> <p>Розвиток електронної комерції.</p>	4
7	<p>Торговельно-економічне співробітництво України з країнами ЄС:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зробити оцінку обсягів зовнішньої торгівлі України з країнами ЄС; - виявити проблеми співпраці України з ЄС; 	4

	<ul style="list-style-type: none"> - виявити перспективи розвитку торгово-економічних відносин України з ЄС; - визначити напрямки вдосконалення розвитку торгово-економічних відносин України з ЄС; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	
8	<p>Торговельно-економічне співробітництво України та США:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зробити оцінку обсягів зовнішньої торгівлі України з США; - виявити проблеми співпраці України з США; - визначити перспективи розвитку торгово-економічних відносин України з США; - виявити напрямки вдосконалення розвитку торгово-економічних відносин України з США; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	4
9	<p>Торговельно-економічне співробітництво України з країнами Азії:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зробити оцінку обсягів зовнішньої торгівлі України з країнами Азії; - виявити проблеми співпраці України з країнами Азії; - визначити перспективи розвитку торгово-економічних відносин України з країнами Азії; - виявити напрямки вдосконалення розвитку торгово-економічних відносин України з країнами Азії; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	4
10	<p>Торговельно-економічне співробітництво України з країнами Африки:</p> <p>Підготуватись до усного опитування за вказаними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> -зробити оцінку обсягів зовнішньої торгівлі України з країнами Африки; - виявити проблеми співпраці України з країнами Африки; - визначити перспективи розвитку торгово-економічних відносин України з країнами Африки; - виявити напрямки вдосконалення розвитку торгово-економічних відносин України з країнами Африки; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	4
11	<p>Україна на світовому ринку туристичних послуг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначити місце України в розвитку міжнародного туризму; - виявити можливості туристичної галузі України; - проаналізувати стан і перспективи розвитку туризму та туристичного бізнесу в Україні; - виявити проблеми та перспективи ринку туристичних послуг в Україні. - розглянути підвищення ефективності використання туристичного потенціалу України. 	4

	- підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	
12	Зовнішньоекономічна безпека України: Сутність економічної безпеки країни. Принципи та показники економічної безпеки. Зміст та класифікація загроз економічній безпеці. Безпекове середовище та актуальні загрози національним інтересам України. Аналіз сучасного стану економічної безпеки в Україні в умовах війни. Пріоритетні напрямки політики національної безпеки України.	4
13	Підготовка до поточного тестового контролю 1.	10
14	Підготовка до поточного тестового контролю 2.	10
	Разом	68

6. Індивідуальні завдання

Планом не передбачено

7. Методи навчання

Під час викладання дисципліни використовуються наступні методи: лекції, опитування, тестування, конспектування навчальної літератури, виконання індивідуальних розгляд проблемних ситуацій, рішення ситуаційних задач, мозкова атака. Методи активного навчання використовуються для тренування та розвитку творчого мислення студентів, формування в них відповідних практичних умінь та навичок. Вони стимулюють і підвищують інтерес до занять, активізують та загострюють сприймання навчального матеріалу.

8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних та практичних занять (групова дискусія);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проєктних завдань в ході самостійної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати розрахункові, ситуаційні та інші задачі;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних та хмарних технологій;
- контроль та оцінювання вмінь та навичок вирішувати кейсові проблемні завдання із розподілом ролей в командах.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40.

Структура залікової роботи:

- 4 питання – по 10 балів кожне.

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму виконання залікової роботи (білет містить 40 тестових завдань, студент одержує 1 бал за кожну вірну відповідь).

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили здобувачам вищої освіти надається можливість скласти залікову роботу в тестовій формі (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Україна в системі зовнішньоторгівельних зв'язків» <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6644>

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота								
Розділ 1								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9
2	2	2	2	2	2	2	2	2

Поточний контроль та самостійна робота					Разом	Залік	Сума
Розділ 2					60	40	100
T10	T11	T12	Поточний тестовий контроль 1	Поточний тестовий контроль 2			
2	2	2	18	18	60 (мін. - 20 з урахуванням всіх видів робіт)	40	100 (мін. - 50)

Вивчення курсу – 60 балів (з них: активна робота на семінарських заняттях – максимально 40 балів; поточний тестовий контроль – максимально 20 балів).

Підсумковий контроль – максимально 40 балів

Студент допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами поточного контролю він набрав не менше 20 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	

50-69	
1-49	не зараховано

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
2	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самотійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1,5	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
1	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання

Доповнення виступу:

1 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

0,5 бал отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідей:

1 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

0,5 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається

10. Рекомендована література

Основна література

1. Глобальні проблеми сучасності : підручник / за ред. В. С. Бакірова (голова), А. П. Голікова, О. А. Довгаль, В. А. Пересадько, В. І. Сідорова. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. 632 с.
2. Григорова-Беренда Л. І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М.В. Шуба. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. – 136 с. Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/12492>
3. Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 464 с.
4. Маркетинговий аналіз суб'єктів господарювання [Текст]: практикум / уклад.: Т.В. Князева, А.В. Шевченко; Нац. авіац. ун-т. К.: НАУ, 2019. 49 с.
5. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : навч. посібник / Т.В. Шталь [та ін.]. Харків: “Видавництво “Форт”. 2015. 364 с.
6. Міжнародні економічні відносини: підручник / За ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 602 с. 17. Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с.
7. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність / Навч. посібник. /Т.О. Зінчук, О.Д. Ковальчук, Н.М. Куцмус [та ін]; за ред. Зінчук Т.О. К.: “Центр учбової літератури”. 2017. 512 с.
Рожкова Т.С. Міжнародна торгівля: підручник. - К.: КиМУ, 2015. - 665 стр учбової літератури, 2016. 527 с.
8. Світова економіка : підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 349 с.
9. Світовий ринок товарів та послуг: підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, А.В. Бохан та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. - К.: КНТЕУ, 2016. - 708 с.
10. Циганкова Т.М. Міжнародна торгівля: навчальний посібник / Т.М. Циганкова, Л.П. Петрашко, Т.В. Кальченко. — Київ: Київський національний економічний університет, 2016. - 488 с.
11. Competition, Innovation and Trade / Larry D Qiu. World Scientific Studies in International Economics, 2020. 392 p.

Допоміжна література

1. Бандура О.В. Циклічність як форма поєднання стабільності та нестабільності в економічному розвитку. Економіка і прогнозування. № 4. 2019. С. 7-23.
2. Кістерський Л.Л., Романенко О.А., Липова Т.В. Незбагненні шляхи Європи. Економіка України. № 1. 2020. С. 82-94.
3. Койбічук В.В., Безбах Т.І. Дослідження характеру та значимості впливу факторів ринку праці на інвестиційну привабливість країни. Економіка і прогнозування. №. 2. 2020. С. 80- 96.
4. Мульська О.П., Бараняк І.Є. Прогностична модель формування україно-німецької міграційної системи. Економіка і прогнозування. № 2. 2019. С. 120-137.
5. Олійник А. А. Національна валютна система в умовах глобалізації. Економічний простір. № 11. 2016. С. 27-38.
6. Олефір В.К. Досвід формування зон вільної торгівлі з Китаєм. Економіка і прогнозування. № 4.2019. С.131-151.
7. Осташко Т.О., Кобута І.В. Зміни у світовій торгівлі та торговельній політиці в

умовах пандемії COVID-19: виклики і можливості для України. Економіка і прогнозування № 3 2020. С. 7-24.

8. Українська міграція в умовах глобальних і національних викликів XXI століття: наукове видання / наук. ред. У.Я. Садова. Львів, 2019. 110 с.
9. Шовкун І.А. Інвестиційний клімат як чинник промислового розвитку України. Економіка і прогнозування. № 4. 2019. С.70-103.
10. Social and Solidarity Economy: The Ukrainian Choice ; [A. Filipenko (Ed.)] — Cambridge Scholars Publishing, 2017. 230 p. 19.
11. Grabbe H., Lehne S. Defending EU Values in Poland and Hungary // Carnegie Europe. — 2017. September 4, available at: carnegieeurope.eu/2017/09/04/defending-eu-values-in-poland-and-hungary-pub-72988.
12. Van den Berg H. International Economics: A Heterodox Approach / H. Van den Berg.- 3rd Edition. — Routledge, 2017. — 628 p.
13. Witte G., Birnbaum M. In Eastern Europe, the EU faces a rebellion more threatening than Brexit // Washington Post. 2018. April 5, available at: www.washingtonpost.com/world/europe/in-eastern-europe-the-eu-faces-a-rebellion-more-threatening-than-brexit/2018/04/04/310a6d8e-2604-11e8-a227-fd2b009466bc_story.html.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернет, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. www.worldbank.org – офіційний сайт Світового Банку
2. www.mfa.gov.ua – офіційний сайт Міністерства закордонних справ України
3. www.wto.org - офіційний сайт Світової організації торгівлі
4. www.un.org – офіційний сайт Організації об'єднаних націй (ООН)
5. http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm – офіційний сайт Представництва Європейської Комісії в Україні.
6. www.ukraine-eu.mfa.gov.ua — сайт співпраці України та ЄС
7. <http://www.ukrstat.gov.ua> – офіційний сайт Державного комітету статистики України
8. <http://www.me.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства економічного розвитку та торгівлі України
9. <http://www.nbuv.gov.ua/> – офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
10. <https://www.khanacademy.org/economics-finance-domain/core-finance>
11. <https://www.khanacademy.org/partner-content/crash-course1/crash-course-world-history/nationalism-imperialism-globalization/v/crash-course-world-history-41>
12. <https://www.khanacademy.org/economics-finance-domain/core-finance/stock-and-bonds>
13. <https://www.khanacademy.org/economics-finance-domain/microeconomics/choices-opp-cost-tutorial/gains-from-trade-tutorial/v/comparative-advantage-specialization-and-gains-from-trade>
14. <https://www.udemy.com/international-trade-and-new-geographic-economy>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії обставин непоборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора/проректора або за змішаною формою навчання, або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборonoю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Україна системі зовнішньоторгівельних зв'язків», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6644>